

ΑΠΟ ΤΗΝ «ΛΗΚΥΘΟΝ»

Ὡ φῶς ἰσὺν, πὺν εἴ τὴν αὐγὴν θέσῃ καὶ πάλι ἀφίνεις
 Μιᾶς νύχτας σκοτεινῆς ἀστέρι,
 Πὺν περπατεῖς σὰν ὄνειρο εἴ τὸν οὐρανὸν καὶ σβύνεις,
 Σιγά, μέσα εἴ τ' ἀπόσπια μέρη.

Ἔτσι ἡ ψυχὴ μου, σὰν κ' ἔσῃ, τραβάει ἐκεῖ πὺν πρόπει
 Μιᾶς μοίρας βασκαμένης θῦμα,
 Πρὸς τὰ στυγνὰ τὰ Ἑλύσια—ὦ τῆς Παλλάδος σκέπη—
 Σὰν βάρκα πὺν τὴν πάει τὸ κῦμα.

Θὰ περπατήσω μοναχὸς εἴ τ' ἀμμόστρωτο ἀκρογιαλί,
 Ὅπου τὸ κῦμα δλάφριστο σιγὰ κί ἀγάλλι φτάνει,
 Καὶ μὲ τὸν πόνο εἴ τὴν ψυχὴν θὰ φέρω εἴ τὸ κεφάλι
 Ὡ Μοῦσα μου, τ' ἀκάνθινο! πὺν μοῦδωκες στεφάνι.

Καὶ τότε δάκρυα χύνοντας εἴ τὴν θάλασσα γιὰ σένα,
 Ἀκουμπισμένος εἴ τὸ ἄσαρκο τὸ χέρι τοῦ Ὀμήρου,
 Μέσ εἴ τὴν σιγὴν τῶν ἀστεριῶν καὶ τὸν σπασμὸν τοῦ Ἀπείρου
 Θὰ βυθισθῶ γιὰ σέγανε, ψυχὴ, εἴ τὰ περασμένα.

Σ' τὰ χεῖλη σου τὸ πρῶτο μου φιλή πλανᾶται ἀκόμα
 πὺν τὸ βεβήλωσες μὲ τόσα ξένα,
 Μὰ μέσ τὰ τόσα τὰ φιλιὰ τὸ ἄρωμα καὶ τὸ χρῶμα·
 Μονάχα εἴ τὸ δικό μου εἶνε κρυμένα!

Καὶ εἴ τὴν ψυχὴ σου, ἡ μνήμη του, σὰν ἄνθος μυροβόλον
 Ἀρώματα γλυκύτατα θὰ χύνη,
 Γιατ' εἶταν φίλημα ἱερὸ πὺν σοῦδωκεν ὁ Ἀπόλλων,
 Μιὰ νύχτα εἴ τοῦ Πηγάσου του τὴν κορήνη.

Γιατί σπαράζουνε τὰ μάτια μου ;
 Κουδουνιστὰ γιατί εἶ τ' αὐτιά μου
 Κάποια καινούρια φτάνουν μυστικά,
 Πὸν στάζουν αἷμα εἶ τὴν καρδιά μου ;

Γιατί τὰ δάκρυά μου ἐστείρεψαν
 τώρα πὸν τόσα μάτια κλαῖνε
 Καὶ τῶν αἰώνων ὄλων οἱ καημοὶ
 Τρουγοῦν τὴν σκέψη μου καὶ λένε :

Γιατί σπαράζουνε τὰ μάτια σου,
 Κουδουνιστὰ γιατί εἶ τ' αὐτιά σου,
 Κάποια καινούρια φτάνουν μυστικά
 Πὸν στάζουν αἷμα εἶ τὴν καρδιά σου ;

Κάποιους λυγμοὺς ἀπόκρυφους εἶ τὰ πάθη μου φουσκώνεις,
 Σὰν κουρασμένῳ ἀπ' τοὺς δαρμούς τοῦ Ἀπογείου,
 Τὸ κῦμα σου τ' ἀζάρωτο ναρκωτικὰ ξαπλώνεις
 Ὡ θάλασσα, σμαράγδινη, τῆς Μεσογείου !

Καὶ νοσταλγῶ εἶ τὰ δειλινὰ τὸ Ἀττικὸ ἀκρογιαλὶ
 Πὸν τὸ γοτίζει εἶ τὴ δροσιά της ἢ Τροπαία,
 Σὰν γέροντι ὁ ἥλιος πνίγοντας εἶ τὴν φωτεινὴ του ἀγκάλη,
 Τῶν καραβιῶν, π' ἀναχωροῦνε τὴν κεραία.

Λουλούδια πὸν σὰς σύναξε τ' ἀγαπημένο χέρι
 Σ' τοὺς κήπους τοὺς πανεύσμους τὰ μαγεμένα βράδια,
 Δὲν εἶσθε σεῖς, πὸν ἐφέρατε τὸ μυρωμένο ἀγέρι,
 Τάχα κ' ἐσεῖς δὲν κρύβατε πόθων ἀγάπης χάρδια ;

Φτωχὰ μου μοσχολούλουδα εἶ τὸν θάνατο γερμένα,
 Κι' ἀπ' τὴν παλιά σας εὐωδιά, τίποτε πιά δὲν μένει,
 Μὰ μοῦ θυμίζει ἡ ὄψη σας ἡ νεκρικὴ, ὠημένα !
 Ἐνα ὀλέθριον ὄνειρο καὶ μιὰ μορφή θλιμένη.

Ἡ Μοῦσα κί' ὁ Ὑμέναιος
 Νά πολεμήσουν βγήκαν,
 Βέλη κρατοῦν εἰς τὰ χέρια τους
 κί' οἱ κόσμοι τρανταχτήκαν.

Καὶ πολεμοῦν καὶ μάχονται
 Σ' τὰ Ἐλικώνεια δάση
 Καὶ τρέμονν γύρω οἱ χάριτες
 Ἡ Μοῦσα μήπως χάση.

Μά ἐσὺ μέγαλε Ἀπόλλωνα
 Τὴν μάχη κυβερνοῦσες,
 —Κί' ὦ τῶν ὀνείρων τὰ ὄνειρα! —
 Ἐνίκησαν οἱ Μοῦσες

Πέτρος Ζητουγιάνης

ΠΩΣ ΑΠΕΘΑΝΕ ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ

Ὁ ζωγράφος, γλύπτης, ἀρχιτέκτων καὶ ποιητὴς Μιχαηλάγγελος Βουκοναρόττης συνείθισε νὰ λέγῃ ὅτι μόνον εἰς τὴν Φύσιν ἀνεύρισκεν ἑαυτόν, ὅτι, ἐπανερχόμενος εἰς τὰς πόλεις ἐκ τῶν ἐρήμων τῆς, μόνον τὸ ἥμισυ ἑαυτοῦ ἔφερε καὶ ὅτι μόνον εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀπολαμβάνει τις τὴν ἀληθῆ ζωὴν.

Ὡς ὁ Μιχαηλάγγελος, καὶ ὁ σύγχρονος αὐτῷ Ῥαφαῆλος ἦτο θαυμαστῆς τῆς Φύσεως, κατὰ τὰ ὑποδείγματά τῆς καὶ οὗτος ῥυθμίζων τὴν μεγαλοφυΐαν του, νυχθημερὸν αὐτὴν σπουδάζων, τόσῳ δ' αὐτὴν εἰς ὅλα του τὰ ἔργα προσπελάσας, ὥστε, κατὰ τὸν ποιητὴν, καὶ ὑπὸ φόβου αὐτῆ νὰ καταληφθῆ μὴ συναποθάνῃ μετὰ τοῦ μεγάλου τῶν Παναγιῶν ζωγράφου.

Τοιοῦτος εἶναι ὁλοσ ὁ Αἰὼν τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως. Φυσικὸς αἰὼν. Αἱ Σταυροφορίαι τὸν ἐγκαινιάζουσι καὶ οἱ ἐκ Βυζαντίου πρόσφυγες τὸν συμπληροῦσιν. Ὁ νῦν εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς δὲν εἶναι ἢ ἡ συμβολὴ τῶν ὑδάτων τῶν δύο ἐκείνων χρυσῶν πηγῶν τοῦ ἔρωισμοῦ καὶ τῆς διανοήσεως.